

PARLEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

**COMPTE RENDU INTÉGRAL DES INTERPELLATIONS ET
DES QUESTIONS**

INTEGRAAL VERSLAG VAN DE INTERPELLATIES EN DE VRAGEN

COMMISSION DES AFFAIRES INTÉRIEURES

**CHARGÉE DES POUVOIRS LOCAUX,
DE LA POLITIQUE RÉGIONALE DE SÉCURITÉ ET DE PRÉVENTION
ET DE LA LUTTE CONTRE L'INCENDIE ET L'AIDE MÉDICALE URGENTE**

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN

**BELAST MET DE PLAATSELIJKE BESTUREN,
HET GEWESTELIJK VEILIGHEIDS- EN PREVENTIEBELEID
EN DE BRANDBESTRIJDING EN DRINGENDE MEDISCHE HULP**

RÉUNION DU MARDI 12 JUIN 2018

VERGADERING VAN DINSDAG 12 JUNI 2018

COMPTE RENDU PROVISOIRE

Non encore approuvé par les orateurs.
Ne pas citer sans mentionner la source.

VOORLOPIG VERSLAG

Nog niet goedgekeurd door de sprekers.
Niet citeren zonder de bron te vermelden.

Présidence : Mme Joëlle Milquet, présidente.

[105]

INTERPELLATIE

Mevrouw de voorzitter.- Aan de orde is de interpellatie van de heer Van den Driessche.

INTERPELLATIE VAN DE HEER JOHAN VAN DEN DRIESSCHE

TOT DE HEER RUDI VERVOORT, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

betreffende "het verbod op raamprostitutie in Sint-Joost-ten-Node en de gevolgen van dat verbod voor de buurgemeenten".

[109]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van den Driessche heeft het woord.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- De burgemeester van Sint-Joost-ten-Node, Emir Kir, verbiedt raamprostitutie in een aantal straten achter het Noordstation. Dat verbod komt er nadat de gemeente in die buurt een kinderdagverblijf opende. De burgemeester viseert de vitrines in de Weidestraat, de Linnéstraat en de Plantenstraat. De huisnummers zal ik niet vermelden.

De Plantenstraat en de Linnéstraat liggen deels op het grondgebied van de gemeente Schaarbeek, maar met die buurgemeente zou de heer Kir geen overleg hebben gepleegd. Schaarbeek hanteert overigens een andere aanpak van de prostitutie.

De burgemeester van de stad Brussel, Philippe Close, liet zich onlangs eveneens uit als een tegenstander van prostitutie. Hij verklaarde vorig jaar dat er onder zijn burgemeesterschap geen megabordeel zou komen. Sommigen waarschuwden toen al dat de prostitutie zich naar Sint-Joost-ten-Node en Schaarbeek zou verplaatsen.

In de commissie voor de Binnenlandse Zaken van 9 mei 2017 interpelleerde ik u al over de verhoogde belasting op raamprostitutie in Sint-Joost-ten-Node. Volgens de media wilde burgemeester Kir zich met die hogere belasting harder opstellen tegen de mensenhandel waarmee prostitutie gepaard gaat. Door de belasting te verhogen, zorgde hij er echter voor dat de prostitutie naar de buurgemeenten verhuisde, waaronder Schaarbeek en de stad Brussel.

Een van de maatregelen tegen het probleem van de prostitutie in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP) is "het invoeren van een intercommunale coördinatie en een harmonisering van de aanpak van prostitutie in de openbare ruimte, rekening houdend met de lokale specificiteit".

[111]

Ik neem aan dat die intercommunale coördinatie nog steeds niet is ingevoerd, aangezien de gemeente Sint-Joost-ten-Node geen overleg heeft gepleegd met de buurgemeenten Schaarbeek en Brussel-Stad.

Kunt u een stand van zaken geven van de invoering van de intercommunale coördinatie en de harmonisering van de aanpak van prostitutie, zoals bepaald in het GVPP? Wanneer worden de maatregelen van het GVPP met betrekking tot de aanpak van prostitutie uitgevoerd?

In de commissie voor de Binnenlandse Zaken van 9 mei 2017 verklaarde u dat de werkgroep die met de kwestie belast is, tijdens de vastlegging van de prioritaire maatregelen op 24 april 2017 besliste om een overzicht te maken van de noodzakelijke initiatieven, bepaalde welke spelers een rol zouden spelen en een definitieve kalender vastlegde.

Is het overzicht van de noodzakelijke initiatieven voltooid? Over welke initiatieven gaat het? Wie zijn de spelers? Wat is hun rol? Wat is het definitieve tijdsplan?

Wanneer zal de Brusselse regering eindelijk het voortouw nemen en de gemeentelijke prostitutiereglementen harmoniseren?

[113]

Bespreking

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Ik wil de heer Van den Driessche bedanken voor zijn vragen, die helaas brandend actueel zijn. Vorige week nog werd in de Linnéstraat een Nigeriaanse prostituee vermoord. Toevallig ook vorige week was er bij de VRT een bijzonder interessante podcast te beluisteren met de reportage 'De meisjes van de nacht' van journalist Guy De Troyer. Hij ging een paar dagen op onderzoek in de prostitutiebuurt en sprak er met inspecteurs van de federale politie, met prostituees en een ex-prostituee.

De verhalen zijn ontluisterend. Nog maar eens bleek hoe die meisjes moeten zien te overleven in schrijnende en mensonterende omstandigheden: ze worden uitgebuit, afgedreigd, misbruikt door hun pooier of madam. Tegelijk raakte het mij te zien hoe betrokken de ploeg van de federale politie is. De politie-inspecteurs proberen een vertrouwensband met de meisjes op te bouwen, helpen hen te ontsnappen aan pooiers en mensenhandelaars. Helaas zeiden ze letterlijk dat ze het gevoel hadden te dweilen met de kraan open.

Het probleem van onder anderen de Nigeriaanse prostituees overstijgt natuurlijk dit gewest. Federaal en Europees moet er veel beter worden samengewerkt om de mensenhandelaars aan te pakken die deze meisjes doelbewust naar Europa brengen om grof geld aan hen te verdienen.

[117]

Het gewest en de gemeenten zouden ondertussen wel de levensomstandigheden van de meisjes in de prostitutiebuurt draaglijker kunnen maken. Raamprostitutie gewoon verbieden lijkt mij niet de beste oplossing, want dan gaat het fenomeen ondergronds en is er nog minder controle.

In het verleden opperde u het idee van een Brusselse Villa Tinto. Een dergelijk initiatief is zeker het overwegen waard, maar biedt evenmin een oplossing voor de vele meisjes zonder papieren, zoals in Antwerpen is gebleken. Doordat ze niet in de Villa Tinto terecht kunnen, worden ze extra kwetsbaar.

Wat we vooral nodig hebben in Brussel, is overleg over prostitutie met het gewest, de gemeenten, de hulporganisaties, de politie, de experts, de vertegenwoordigers van de prostituees en eventueel de prostituees zelf. We moeten samen nagaan hoe er beter samengewerkt kan worden en een duidelijk actieplan opstellen, zodat de gezondheid en de veiligheid van de prostituees beter wordt beschermd. Nu blijft iedereen nog te veel op zijn eigen eilandje zitten. De verantwoordelijkheden worden vaak niet samen opgenomen, maar doorgeschoven.

Hoe staat u tegenover overleg? Welke stappen onderneemt u om de veiligheid van de prostituees op korte termijn te verbeteren?

[119]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Verstraete heeft het woord.

De heer Arnaud Verstraete (Groen).- Prostitutie staat regelmatig op de politieke agenda. Zoals mevrouw Goeman zegt, treedt het probleem met de moord op de jonge Nigeriaanse prostituee Eunice op de grens van Schaarbeek en Sint-Joost-ten-Node, nu nadrukkelijk op de voorgrond.

Als reactie op die gruwelijke moord staakten de prostituees. Ze wilden op die manier hun onvrede uiten over uiteenlopende problemen. Ze voelen zich in de steek gelaten door de veiligheidsdiensten en hebben het gevoel dat niemand naar hen luistert. Ze klagen aan dat er geen samenhang is in het beleid van de verschillende gemeenten, dat bovendien vaak tegenstrijdig is.

Daarnaast klagen omwonenden regelmatig over de overlast die prostitutie veroorzaakt. Die maakt het moeilijk om het leven in de wijk aangenaam te maken.

De burgemeester van Sint-Joost-ten-Node wil prostitutie in een aantal straten gewoon verbieden. Past een dergelijk initiatief in het gewestelijk beleid? Zo neen, welke initiatieven neemt u dan?

Welke initiatieven nam u zelf om de coördinatie te organiseren en het beleid van de verschillende gemeenten - in de eerste plaats Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node en de stad Brussel - beter op elkaar af te stemmen? Wat ondernam u om de tussenkomsten van de verschillende diensten beter op elkaar af te stemmen? Hoe kan bijvoorbeeld de samenhang van de politieacties op het grondgebied van Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node en Brussel verbeterd worden?

Welke bijzondere maatregelen nam u of wilt u nog nemen om de overlast voor de omwonenden te verminderen?

De prostituees voelen zich in de steek gelaten en klaagden tijdens hun staking aan dat de overheden niet naar hen luisteren. Ging u of een van uw kabinetsmedewerkers tijdens de recente staking de dialoog aan met hun vertegenwoordigers?

[123]

Mme la présidente.- La parole est à M. Maingain.

M. Fabian Maingain (DéFI).- Dans le cadre de la problématique de la prostitution, nous devons examiner comment articuler le rôle de la Région qui, selon moi, doit dépasser la simple coordination. Ce débat impose de prendre de la hauteur, ce que peut faire la Région. En effet, les différentes communes confrontées à la prostitution, qu'elle se pratique en rue ou en vitrine, ont malheureusement eu trop souvent tendance, en fonction des bourgmestres en place et de leur tendance à abolir ou à encadrer la pratique, à mener une politique qui se résumait à repousser le phénomène dans le territoire de la commune voisine.

La décision de la commune de Saint-Josse-ten-Noode est interpellante en ce sens qu'elle jette dans la rue et la précarité une partie de la pratique prostitutionnelle. Ce n'est pas une solution pour un bourgmestre dont la priorité politique est avant tout de lutter contre les nuisances induites par la prostitution dans un quartier. Je pense notamment aux questions de sécurité et de propreté publiques ou encore aux problèmes de mobilité.

Nous avons un besoin urgent de mener une vraie politique régionale de gestion de la pratique prostitutionnelle à Bruxelles. Je le dis en dehors de toute prise de position en faveur de l'abolitionnisme ou de l'encadrement. L'urgence politique, en particulier policière, doit être avant tout de lutter contre le trafic des êtres humains, l'un des grands scandales de la prostitution qui cache des pratiques inhumaines.

[125]

Ensuite, il faut essayer de dégager une solution structurée, à l'instar de ces communes prêtes à adopter le système d'une Villa Tinto en Région bruxelloise. La prostitution en vitrine a pu être considérée comme s'approchant d'un modèle de ce genre, mais il y avait moyen d'aller plus loin dans l'encadrement des conditions de vie et de travail des prostituées par les services de police ou l'action associative.

Pour ce qui est de la coordination policière que je viens d'évoquer, il est indispensable de mettre en place une véritable lutte contre le trafic des êtres humains. Quel rôle l'organisme d'intérêt public (OIP) Bruxelles prévention et sécurité (BPS) peut-il jouer dans le cadre de cette politique de gestion ?

Ensuite, la Région doit lancer d'urgence une réflexion sur la mise en place de mécanismes de sortie de la prostitution, en partenariat avec les communes. La France a lancé un tel parcours, qui comprend un encadrement social et juridique.

Ce n'est qu'en agissant à ce niveau-là qu'on sortira de cette gestion localiste dont le seul but est de chasser un phénomène qu'on n'a pas envie de voir ou qu'on tolère en fonction de ses positions personnelles. Le responsable politique doit prendre un peu de hauteur, se détacher de ses positions personnelles et apporter des solutions aux problèmes.

Ensuite, il faut mener une politique de cohésion sociale et encadrer la pratique prostitutionnelle là où elle existe. Il est du rôle des bourgmestres de lutter contre les nuisances et les troubles à l'ordre public qui peuvent affecter les quartiers.

[127]

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Raamprostitutie is een heel actueel onderwerp. Afgelopen dinsdagnacht werd een jonge Nigeriaanse prostituee brutaal vermoord in de Noordwijk. Die moord leidde meteen tot een staking van sekswerkers in de wijk. Zij voelen zich er terecht niet veilig.

Het probleem is complex, maar moet aangepakt worden. Het gaat aan de ene kant over de leefbaarheid in de buurt, maar aan de andere kant ook over de rechten van de betrokken vrouwen en de strijd tegen de mensenhandel.

De moord werd gepleegd in de Linnéstraat, een straat die zich deels op het grondgebied van Schaarbeek en deels op dat van Sint-Joost-ten-Node bevindt. De twee burgemeesters speelden elkaar meteen de zwartepiet toe. Beide gemeenten voeren namelijk een erg verschillend prostitutiebeleid.

De onveiligheidssituatie in de wijk heeft ertoe geleid dat haast niemand er nog wil wonen. Dat het ook anders kan, heeft Antwerpen met Villa Tinto bewezen. Staatssecretaris Bianca Debaets verwees deze week dan ook terecht naar de Antwerpse aanpak van prostitutie als een voorbeeld voor Brussel.

Er is in Brussel dringend nood aan een uniforme benadering van het prostitutiebeleid. Dat is goed voor de leefbaarheid van de betrokken wijken en voor het welzijn van de vrouwen in kwestie.

[129]

Een uniforme aanpak van het prostitutiebeleid wordt trouwens ook vermeld in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP). Daarin staat expliciet dat er een intercommunale aanpak met betrekking tot prostitutie ingevoerd moet worden. Voorts wordt in het plan prioritair ingezet op de bestrijding van het pooierschap.

Hebt u recent contact gehad met de gemeenten Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node en Brussel-Stad om een uniforme aanpak van het prostitutiebeleid mogelijk te maken? Ik denk dan aan bijvoorbeeld de uitwerking van een gemeenschappelijk politiereglement en van een stedenbouwkundig of een fiscaal reglement, maar er zijn ongetwijfeld nog meer mogelijkheden.

Kunt u, na iets meer dan een jaar, een eerste stand van zaken geven van de bepalingen uit het GVPP over de intercommunale aanpak met betrekking tot prostitutie en het bestrijden van pooierschap?

[131]

Mme la présidente.- La parole est à Mme Genot.

Mme Zoé Genot (Ecolo).- Je connais mieux la situation dans le quartier Nord, à Saint-Josse-ten-Node, que dans les autres zones confrontées à la prostitution. La situation y est assez difficile pour les habitants comme pour les prostituées.

Pour les habitants, c'est un quartier excessivement bruyant, où toute une série d'autres trafics s'ajoutent à la prostitution. On comprend donc qu'ils soient excédés.

Pour les prostituées, la situation, déjà difficile, s'est dégradée par rapport à une dizaine d'années. On voit de plus en plus de femmes en rue, dans les cafés, dans les immeubles abandonnés, aux carrefours, dans les voitures... Des appartements sont aussi loués pour cela. La situation est de moins en moins maîtrisée, et les

associations connaissent moins bien les personnes. On sait que la Ville de Bruxelles essaie de déplacer un peu plus loin la prostitution à laquelle elle est confrontée.

Du côté de Saint-Josse-ten-Noode, il y a eu diverses tentatives de réguler la situation, dont un règlement de prostitution adopté en concertation avec Schaerbeek pour améliorer la situation dans les carrées. Celles-ci doivent disposer de sanitaires convenables et une seule dame peut être agréée par carrée. Malheureusement, le bourgmestre a voulu faire du zèle et a adopté un nouveau règlement interdisant la prostitution le soir et le week-end. Ce règlement a été annulé par le Conseil d'État.

[133]

Le bourgmestre a alors adopté un nouveau règlement, beaucoup plus laxiste, qui permet la présence de 25 prostituées dans une carrée. Les horaires ne sont plus du tout encadrés, et la situation a dégénéré sur le terrain.

Le rachat de carrées par la commune a fait légèrement diminuer la pression, mais le bourgmestre souhaite désormais fermer des pans entiers de carrées par un nouveau règlement, qui sera, bien sûr, mis en œuvre après les élections. Comme ce règlement risque, lui aussi, d'être annulé, la situation pourrait à nouveau se dégrader.

Pour nous, il est impératif de mettre fin à ces politiques au coup par coup par lesquelles les communes se renvoient mutuellement la balle. Les communes confrontées au problème se sentent abandonnées, tout comme les habitants et les femmes concernées.

Il me semble important de bien coordonner les bourgmestres des communes touchées par ce problème afin de mener des politiques concertées. Il convient également d'associer les différents acteurs concernés - habitants, prostituées, associations de terrain - à l'élaboration de solutions bénéfiques à tous.

Nous disposons, à l'heure actuelle, de trois leviers au niveau régional, à commencer par les contrats de rénovation urbaine. Le quartier Nord a d'ailleurs bénéficié d'un tel contrat. Il est important que les projets régionaux élaborés pour ce quartier aient un impact sur l'amélioration de la qualité de vie des habitants et qu'ils ne passent pas outre aux conditions de vie des habitants et des travailleuses.

[135]

Le deuxième levier, au niveau régional, réside dans la coordination. Certes, vous aviez déjà essayé, au sein de cette commission, de rassembler les différents bourgmestres autour de la table. Néanmoins, force est de constater que cette démarche est difficile à mettre en œuvre et qu'elle ne suscite pas un enthousiasme fou. Il importe toutefois de continuer dans cette voie et d'associer les acteurs qui vivent la situation.

Le troisième levier est à trouver dans nos nouvelles compétences en matière de sécurité, puisque nous pouvons intervenir dans la détermination des priorités de sécurité des procureurs. La lutte contre le proxénétisme constitue un enjeu important pour la Région bruxelloise.

Il importe de tenir ce discours car - Mme Milquet avait été confrontée à ce problème à une certaine époque - la lutte contre le proxénétisme a rarement figuré au premier rang des priorités de la justice. La situation s'est toutefois légèrement améliorée ces dernières années, grâce au démantèlement de plusieurs réseaux.

Il convient donc de ne pas relâcher les efforts, car il est inadmissible que des proxénètes puissent se promener en toute impunité dans le quartier, au vu et au su de tout le monde. Et je ne parle pas du proxénétisme immobilier, un terme justifié quand on loue un taudis à 2500 euros.

[137]

Mme la présidente.- La parole est à Mme Désir.

Mme Caroline Désir (PS).- L'actualité de ces dernières semaines a été particulièrement pénible, puisque deux prostituées ont été assassinées, l'une à Schaerbeek et l'autre à Etterbeek. Même si les mobiles ne sont pas encore connus, ces meurtres sont évidemment inacceptables et sont le reflet d'une violence sur le terrain que nous devons combattre.

Quel est l'état d'avancement de votre Plan global de sécurité et de prévention (PGSP) en ce qui concerne le renforcement de la lutte contre la traite des êtres humains ?

Il convient d'accorder une attention politique soutenue à ce phénomène, faute de quoi il reculera systématiquement sur la liste des priorités du Parquet et de la police, ce qui est normal, car ces derniers sont très fortement sollicités.

Comment la Région peut-elle, à son niveau, contribuer à mener une politique plus efficace de lutte contre la traite des êtres humains ?

[139]

Mme Joëlle Milquet (cdH).- J'avais déposé une question similaire sur la coordination. Comme l'ont exprimé plusieurs intervenants, cette thématique difficile - peut-être pas prioritaire pour certains parce qu'il s'agit de femmes - souffre d'un grand immobilisme.

Comme l'a dit M. Maingain, il existera toujours une différence d'option entre les abolitionnistes et les autres. En outre, au niveau fédéral, il n'y a pas d'avancées dans l'adaptation du Code pénal, notamment, et très peu de coordination entre les niveaux de compétence. La responsabilité est, en quelque sorte, collective.

La difficulté de ce débat est un faux problème, car, que l'on soit abolitionniste, comme moi, ou pas, la femme est une victime dans le cas de la prostitution, et on doit s'en occuper. Quelles que soient les options choisies, ce sont des priorités qu'il faut traiter au niveau régional et il convient de renforcer la coordination.

La Région bruxelloise pourrait montrer l'exemple parce qu'elle dispose de plusieurs leviers. Avant tout, la femme est une victime, du proxénétisme ou du trafic d'êtres humains. N'oublions pas que tel est le cas pour près de 90% des femmes qui se retrouvent dans ces réseaux.

Or, nous exerçons des compétences en matière d'aide aux victimes et aux personnes, matière très souvent liée à la migration, de coordination des polices locales, de plans de sécurité et de politiques de prévention, de réintégration sur le marché de l'emploi et d'aide à la sortie de la prostitution. Nous disposons donc de moyens d'action.

[141]

Il est vrai qu'à l'échelon bruxellois, les élections communales n'aideront pas à résoudre le problème, car chacun tentera de le reporter sur d'autres frontières. Nous éprouvons beaucoup de difficulté à avancer sur le sujet.

Je vous encourage à prendre votre bâton de pèlerin et à progresser sur une politique énergique et coordonnée. Il est encore possible de le faire grâce aux leviers évoqués, pour éviter les dissensions entre communes et, surtout, pour ne pas laisser les femmes à l'abandon sous le poids de cette problématique.

[143]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Vervoort heeft het woord.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Er bestaat ook mannelijke prostitutie.

(Opmerkingen van de heer Destexhe)

[147]

Een van de maatregelen van het Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP) strekt ertoe om de aanpak van prostitutie door de gemeenten te coördineren en te stroomlijnen en daarbij rekening te houden met de lokale eigenheden. Het is nog altijd de bedoeling om alle actoren - de gemeenten, de politiezones en het parket - rond de tafel te brengen. Alle pogingen daartoe zijn tot dusver echter vruchteloos gebleken.

Ik leid daaruit af dat de gemeenten ervoor opteren om deze problematiek te regelen via hun algemeen politiereglement en dat zij er de voorkeur aan geven om zich te richten op de lokale eigenheden. Ondanks die strategische keuze van de gemeenten, blijven wij ernaar streven om de algemene problemen, zoals mensenhandel, overlast voor de buurtbewoners, het bijkomende verkeer, op een gecoördineerde manier aan te pakken, maar ook om iedereen te laten nadenken over wat zij onder een gemeenschappelijke noemer samen kunnen doen.

Begin 2016 schreef de regering een projectoproep uit in het kader van het Brussels Preventie- en Buurtplan, dat vandaag opgenomen is in het hoofdstuk Preventie van het GVPP. Daarin werden de gemeenten ertoe aangespoord om rond gelijkaardige thema's samen te werken met andere gemeenten en projecten in te dienen op basis van overleg. Alleen op die manier is het immers mogelijk om oplossingen voor te stellen die doeltreffend zijn over de gemeentegrenzen heen. Ik moet echter vaststellen dat de gemeenten daaraan nog geen concreet gevolg hebben gegeven en dat ze nog al te vaak kiezen voor een zuiver lokale aanpak.

[149]

Het is overigens niet de bedoeling dat we naar oplossingen zoeken in de plaats van de andere beleidsniveaus die daarvoor bevoegd zijn. Zo is de wetgevingstechnische kant van de zaak, meer bepaald de wettelijkheid van de diverse prostitutievormen en het statuut van de prostituees, een bevoegdheid van de federale overheid. Zolang de wetgever de klanten niet veroordeelt en de Raad van State weigert om de gemeenten administratieve sancties te laten opleggen op basis van een gemeentelijk prostitutiereglement, moeten we nu eenmaal op zoek gaan naar andere oplossingen.

Daarom heb ik de administratie de opdracht gegeven om de diverse vormen van prostitutie in Brussel te monitoren. Ik heb haar ook gevraagd opnieuw samen te zitten met de belangrijkste spelers - de verenigingen, de gemeenten, de politiezones en het parket - om andermaal te proberen de krachtlijnen van een

geïntegreerde aanpak van de prostitutie vast te leggen en de preventie, opsporing en herkenning van mensenhandel te systematiseren.

[151]

(poursuivant en français)

Mme Désir a rappelé les deux meurtres récents de prostituées. À Etterbeek, si je ne m'abuse, un client a assassiné une prostituée dans une maison privée. Cela nous fait prendre un peu de hauteur sur cette question, car la prostitution ne se limite pas à tel ou tel quartier, mais se décline partout, sous toutes les formes (sites internet, salons de massage...). Nous ne pouvons nous contenter d'une image déformée, à la loupe. Il serait donc réducteur de pointer du doigt Saint-Josse-ten-Noode et Schaerbeek.

Mme Genot l'a dit, la prostitution en vitrine, vu la pression démographique, se passe dans des conditions hygiéniques déplorables, dans des quartiers dégradés. C'était d'ailleurs le sens de notre contrat de rénovation urbaine. Ce n'est pas par hasard que le quartier Nord en fait partie : on vise une revitalisation urbaine de cette zone.

[153]

Cette forme de prostitution de vitrine a-t-elle encore sa place dans la ville ? La question mérite un débat, au-delà de ce qu'elle pouvait représenter dans l'imaginaire collectif il y a une vingtaine d'années, avec une image liée aux gares, aux cafés avoisinants. Tout cela n'existe plus. Aujourd'hui, nous sommes en présence de réseaux internationaux de traite d'êtres humains ; le registre est totalement différent. Notre approche doit s'adapter à l'évolution des types de prostitution. La prostitution ne se limite pas aux vitrines, elle se prête en outre à de nombreuses déclinaisons. Souvenez-vous, par exemple, de la publicité pour le site de rencontres Sugar Daddy, un autre phénomène à la limite de la prostitution. Nous y avons réagi de façon appropriée.

Si la Région doit jouer ici son rôle de coordination, elle est prise entre différents niveaux de pouvoir qui ont leur part de responsabilité. La traite des êtres humains et l'abolition de la prostitution relèvent exclusivement du niveau fédéral. Ce n'est pas la Région qui va abolir la prostitution par une ordonnance.

Il existe plusieurs approches pour traiter le problème de la prostitution, et le débat est loin d'être clos. Je crains d'ailleurs que nous ne l'ayons pas encore abordé de manière sérieuse et rationnelle.

[155]

La France a, pour sa part, fait le choix de criminaliser les clients et a donc donné aux forces de l'ordre d'autres outils pour agir. Je ne porte pas de jugement sur ce choix, mais dans notre Région, nous nous trouvons face au délit lié au racolage et face à la traite des êtres humains, qui est un problème d'une tout autre ampleur, touchant également d'autres secteurs tels que l'emploi.

Dans des pays du sud de l'Europe, par exemple, l'économie fonctionne aujourd'hui avec des formes d'esclavage parfaitement tolérées. Cette hypocrisie doit nous interpeller. À l'heure actuelle, on considère que certaines populations sont négligeables et qu'elles peuvent se noyer dans la mer ou être exploitées dans des entreprises agricoles, où elles cueillent des fruits que nous achetons à bas prix. Une partie des fraises d'Espagne que nous consommons a probablement été récoltée par le biais de mécanismes qui s'apparentent clairement à la traite des êtres humains, ne l'oublions pas.

[157]

Ouvrir une Villa Tinto n'est pas la panacée. Cela ne restreindra aucunement les autres formes de prostitution, mais cette idée n'en demeure pas moins intéressante par bien des aspects. Toutefois, sa mise en œuvre en Région bruxelloise requiert une volonté politique et la définition précise d'un lieu pour son implantation. Il reste beaucoup à faire dans ce domaine.

Comme vous l'avez dit, Mme Milquet, la proximité d'échéances électorales au mois d'octobre rend l'émergence d'une solution encore moins probable, car, dans un tel contexte, les réactions immédiates aux événements l'emportent. De notre côté, nous poursuivrons nos démarches et je ne renonce pas à réunir autour de la table tous les acteurs concernés.

Vous avez évoqué l'Aide aux personnes, et je rappelle que nous subventionnons une série d'associations engagées sur le terrain pour venir en aide aux prostituées. Nous jouons donc notre rôle là où nous le pouvons, même si notre action arrive en dernier recours. Nous ne traitons que les symptômes, jamais la source du problème. Quoi qu'il en soit, nous poursuivrons les initiatives engagées.

[159]

Néanmoins, je constate que réunir les trois bourgmestres autour d'une table ne pourra apporter une solution rapidement, tant les positions sont tranchées et éloignées. Il y a une dizaine d'années encore, cela paraissait envisageable de dégager des solutions dans la zone de police Polbruno, mais cette probabilité s'est réduite avec le temps. À l'époque, nous sommes allés à Anvers visiter la Villa Tinto. Le projet ne s'est pas concrétisé, malgré la volonté des forces de l'ordre et de la zone de police. Les décideurs ne sont plus les mêmes, ils ont évolué et défendent d'autres points de vue. Il faut aussi tenir compte du fait que la Ville de Bruxelles doit gérer d'autres types de prostitution. Le point de vue du bourgmestre de la Ville de Bruxelles à ce sujet est bien connu.

J'insiste sur le fait que nous devons agir dans le cadre légal, quelles que soient nos positions éthiques et philosophiques, car chaque fois que nous sortons de la légalité, le Conseil d'État, notamment, est là pour nous le rappeler.

Après les échéances d'octobre, je propose d'organiser une table ronde où les acteurs concernés devront exprimer leur point de vue. J'y vois la seule manière de faire avancer ce dossier.

(Remarques de M. Maingain)

[163]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van den Driessche heeft het woord.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Mijnheer de minister-president, uw antwoord was veeleer filosofisch, maar daarmee helpt u de sekswerkers, de bevolking en de buurtbewoners niet. Ik moet vaststellen dat we al vier jaar over dit onderwerp palaveren en dat er geen vooruitgang is geboekt.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Wat is het antwoord van de federale politie op dit probleem?

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Verandert u nu alstublieft niet van onderwerp! Ik heb u ook laten uitspreken.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Mais c'est le sujet principal !

(Samenspraak)

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Wat doet het federale standpunt ertoe als u er niet in slaagt de betrokken burgemeesters achter een en hetzelfde project te laten scharen? Zelfs binnen uw eigen partij slaagt u daar niet in.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- En wat doet uw partij? Het is een schande!

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Ik heb niet gescholden. Gaat u gerust uw gang; ik stel alleen vast - en ik herhaal - dat er de voorbije vier jaar geen vooruitgang is geboekt. Er is geen gemeenschappelijk standpunt van gewest en gemeenten.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- En waarom zijn er minder politieagenten in Brussel? Hebt u daar enig idee van?

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Ik wil niet van onderwerp veranderen, maar u weet zelf waarom. Van de 55 miljoen euro die u krijgt, geeft u 5 miljoen euro aan de MIVB in plaats van aan de organisatie van EU-toppen.

[187]

Er is geen meter vooruitgang geboekt. Het grootste slachtoffer daarvan zijn de buurtbewoners.

U bent bevoegd voor ordehandhaving en in die hoedanigheid kunt u optreden. U bent de eerste minister-president die die bevoegdheid heeft. U kunt de toon zetten. U slaagt er echter niet om vooruitgang te boeken.

(Opmerkingen)

Ik kan alleen vaststellen. Het ergste is dan nog dat het gaat om uw partij- en coalitiegenoten.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- De heer Clerfayt is geen partijgenoot van mij.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Ik had het over partij- en coalitiegenoten.

[193]

De slachtoffers zijn de buurtbewoners en de sekswerkers. Gisteren bleek nog tijdens de gemeenteraad van Brussel-Stad welke impact de Alhambrawijk heeft. U zegt dat u machteloos bent. Dat is het bewijs dat u op de grenzen van de structuren van dit hoofdstedelijk gewest botst. Ik zal daarom een gemotiveerde motie indienen.

[195]

(Samenspraak)

[197]

Als u de reportage van de VRT gezien had, dan zou u weten dat de federale politie uitstekend werk levert.

(Rumoer)

Waar blijft uw gemeenschappelijk reglement?

[199]

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Net als u betreur ik dat de gemeenten hun eigen koers blijven varen. Het probleem is complex en de situatie is nu anders dan vroeger, omdat internationale netwerken van mensenhandelaars actief zijn in de prostitutie. Daarom is het meer dan ooit nodig dat alle Europese, federale, gewestelijke, maar ook gemeentelijke overheden goed samenwerken. Het is dus weinig bemoedigend als u zegt dat het nu moeilijker is dan tien jaar geleden om de verschillende burgemeesters op een lijn te krijgen. Coördinatie is immers cruciaal.

Ik ben blij dat dat u openstaat voor overleg. Dat kan een eerste stap zijn om iedereen één lijn te laten trekken. Hopelijk komt het overleg er op korte termijn.

Toch zijn er ook concrete maatregelen nodig. Villa Tinto kan bijdragen tot een oplossing, maar is geen wondermiddel. Verder levert de federale politie goed werk, maar wijst zij er zelf op dat ze onderbemand is. Ook wat dat betreft, moet de federale overheid haar verantwoordelijkheid nemen.

[201]

[203]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Verstraete heeft het woord.

De heer Arnaud Verstraete (Groen).- Uw overwegingen zijn interessant en ik kan mij achter de meeste scharen. U doet echter bijzonder weinig concrete voorstellen. Ik hoorde niets over data of initiatieven, terwijl u over de mogelijkheid beschikt om overleg te organiseren. U kunt iedereen uitnodigen om rond de tafel te gaan zitten en te overleggen over het prostitutieprobleem.

Dat u geen pasklaar antwoord hebt, is begrijpelijk, maar u mag de situatie niet op haar beloop laten. Daar hebben de buurtbewoners en de prostituees niets aan. Het politieke gekibbel van daarnet helpt hen niet vooruit.

U hebt niet veel hefboomen, maar het zijn er genoeg om een dialoog op gang te brengen. Hopelijk maakt u daar snel werk van.

[205]

Mme la présidente.- La parole est à M. Maingain.

M. Fabian Maingain (DéFI).- Il est en effet problématique que les bourgmestres se retrouvent toujours en première ligne, principalement du fait de manquements du gouvernement fédéral. Les communes doivent également gérer cet équilibre extrêmement délicat entre la qualité de vie des riverains et l'encadrement et la protection des travailleurs et travailleuses de la prostitution.

J'insiste sur le fait qu'il est illusoire d'attendre qu'une commune prenne une initiative de type Villa Tinto sur un de ses terrains. Il incombe à la Région de repérer les terrains disponibles et de trouver une solution.

Ce n'est pas à la Région de pallier les nombreux manquements de l'État fédéral, qui se défause sur les communes.

[207]

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V).- Ik erken dat er wel een en ander beweegt en dat bepaalde groepen worden ondersteund, maar toch blijf ik uit dit antwoord vooral onthouden dat de gemeenten gewoon hun zin blijven doen.

Ik ben het eens met de heer Maingain dat de gemeenten alleen rekening houden met hun eigen lokale belang. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat u uw coördinatiebevoegdheid ten volle benut om iedereen rond de tafel te brengen. En dan gaat het niet alleen om de welzijnswerkers op het terrein of de gemeenten, maar ook om de betrokkenen op federaal niveau. U kunt de politieke dialoog op gang trekken. Ik denk niet dat er iemand bij gebaat is om het thema opnieuw te 'verdrinken' in een rits abstracte beschouwingen.

We moeten voor ogen houden dat vrouwen hiervan het slachtoffer zijn. Onze invalshoek moet zijn dat we geen vrouwenhandel of een slechte behandeling van prostituees noch van prostitués willen. Dat is hier zonder meer een onmenselijke situatie, die onverwijld moet worden opgelost. Bovendien zijn ook de omwonenden vragende partij. Deze kwestie moet worden aangepakt en dat kan absoluut op gewestelijk niveau gebeuren via de coördinatiebevoegdheid. Ik moedig u dan ook aan om dat rondetafelgesprek zo snel mogelijk op poten te zetten.

[209]

Mme la présidente.- La parole est à Mme Genot.

Mme Zoé Genot (Ecolo).- S'il ne sert pas à grand-chose, à l'heure actuelle, de mettre les bourgmestres autour de la table, ne pourrions-nous pas aussi réunir les acteurs concernés, à savoir les habitants, les prostituées et les associations, afin d'essayer de dégager de bonnes pratiques et, ainsi, faire indirectement pression sur la politique menée par les bourgmestres ?

Autre point : il me semble intéressant d'utiliser le nouveau levier dont nous disposons pour intervenir plus énergiquement dans la définition des priorités des procureurs. La priorité n'est pas de poursuivre des camions éventuellement chargés de migrants, mais de garantir l'intégrité physique des personnes, à savoir le suivi des actes de violences, notamment des viols, et des problèmes liés à la traite des êtres humains. Sur cette question-là, nous devons faire entendre notre voix.

[211]

Mme la présidente.- La parole est à Mme Désir.

Mme Caroline Désir (PS).- Pour conclure, on ne doit pas reprocher aux bourgmestres de prendre leurs responsabilités sur le terrain, car ce sont eux qui sont confrontés aux difficultés en dernier ressort et ils sont responsables de la situation dans leur commune. L'absence d'une approche intégrée ou de moyens policiers ou humains conduit à ces approches ponctuelles sur chaque territoire.

La Région doit continuer à peser de tout son poids sur cette problématique, notamment pour amener le pouvoir fédéral à prendre ses responsabilités. Je suis toujours fascinée par le manque de moyens d'action concrets mis en place pour lutter contre les réseaux de traite des êtres humains alors que nous disposons, depuis de nombreuses années, d'une expertise de plus en plus pointue en la matière.

[213]

Mme Joëlle Milquet (cdH).- Comme vous l'avez exprimé, une grande initiative de votre part sera nécessaire après les élections communales. Elle se prépare dès maintenant, et elle offrira l'occasion d'avancer de manière multidisciplinaire sur ce sujet, qui requiert une approche prioritaire.

[215]

Mme la présidente.- La parole est à M. Vervoort.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Dans nos discussions, nous ne sommes jamais loin des questions institutionnelles, ne nous voilons pas la face. Cela contribue également à cliver les positions des uns et des autres. Certains veulent la fin du pays, d'autres souhaitent une fusion des zones ou une fusion des communes...

(Remarques de Mme Grouwels)

J'ai dit que, dans nos débats, nous n'étions jamais loin des questions institutionnelles. Je n'ai jamais prétendu que nous avons eu un débat institutionnel. Dans le cas qui nous occupe, la recherche d'une solution peut se heurter à l'obstacle que représentent trois visions différentes, proposées par trois bourgmestres différents, confrontés chacun à une problématique particulière. S'il est vrai qu'une vision plus générale serait souhaitable, il n'en reste pas moins que nous demeurons soumis à la contrainte légale.

Notre travail de coordination représente une obligation de moyens, pas de résultat, étant donné que nous ne disposons pas des instruments pour pouvoir se substituer aux bourgmestres. La loi ne permet pas au ministre-président de se substituer aux ordonnances de police ou aux règlements communaux votés - sauf s'ils sont illégaux -, mais s'ils sont légaux, l'autonomie communale prévaut encore.

Pour réunir tout le monde autour de la table, encore faut-il qu'il y ait chez les uns et les autres une volonté d'arriver à une solution coordonnée qui, en outre, ne résoudra pas ce problème d'ampleur mondiale dans sa totalité. Ce n'est pas l'éventuelle Villa Tinto bruxelloise qui permettra de résoudre le problème de la prostitution ou de la traite des êtres humains, même si cela règle la situation dans une ou deux rues. Le prétendre tiendrait de la naïveté ou de la mauvaise foi.

[223]

[225]

MONDELINGE VRAGEN

Mevrouw de voorzitter.- Aan de orde zijn de mondelinge vragen.

[227]

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER FOUAD AHIDAR

AAN DE HEER RUDI VERVOORT, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

betreffende "het gewestelijk plan voor de bestrijding van schoolverzuim".

[229]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Ahidar heeft het woord.

De heer Fouad Ahidar (sp.a).- De omvang en de gevolgen van schoolverzuim worden in het Brussels Gewest ruim onderschat. De officiële cijfers van de gemeenschappen zitten al jaren in stijgende lijn en tonen grote verschillen binnen Brussel. Zo is het probleem nog ernstiger in achtergestelde wijken.

Daarnaast zijn er groepen die niet in die statistieken voorkomen, zoals jongeren die van school worden weggestuurd en nooit meer opgepikt worden. Door de bestuurlijke versnippering in Brussel vallen veel jongeren tussen de mazen van het net. Ze worden gewoon vergeten of achtergelaten. De gevolgen zijn te merken.

Ten eerste verspillen we zo enorm veel talent. De meeste van die jongeren verlaten vroegtijdig en zonder diploma de schoolbanken. Dat is een enorm probleem voor het Brussels Gewest, dat met veel te hoge werkloosheidscijfers onder laaggeschoolden kampt. Ten tweede is spijbelen vaak de voorbode van ergere problemen, gaande van sociale problemen tot het afglijden naar (kleine) criminaliteit. In sommige gevallen bestaat er ook een link met radicalisering.

Kortom, als we jongeren helemaal loslaten in die cruciale periode van hun leven, dan komt het vaak niet goed. Hen proberen op te vangen met een valnet vol gaten, werkt niet. De regering heeft dat ingezien en kondigde in de Strategie 2025 een gewestelijk plan voor de bestrijding van schoolverzuim aan. Naar verluidt zou er een studie zijn uitgevoerd en zou de regering een plan hebben goedgekeurd.

Wat zijn de conclusies van de studie? Kunt u een stand van zaken van het schoolverzuim geven? Hoe ernstig is de situatie?

Hoe is het plan tot stand gekomen? Wat zijn de doelstellingen? Hoe wilt u die bereiken? Hoe zult u ervoor zorgen dat jongeren niet meer tussen de mazen van het net vallen en van de radar verdwijnen?

Heeft dit plan ook de goedkeuring en de steun van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap? Wie stuurt het aan? Wat is het budget en wie financiert het?

Kunt u de studie en het plan aan het parlement bezorgen?

[231]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Vervoort heeft het woord.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- De strijd tegen schoolverzuim is een van de belangrijkste maatregelen in het Brusselse programma voor het onderwijs, dat aansluit bij de Strategie 2025. Het is

daarnaast een van de prioriteiten van de gewestelijke beleidsverklaring. Daarin staat dat bij de aanpak van het schoolverzuim meer moet worden samengewerkt met het onderwijs, de gemeenten en het parket. Het is onder meer de bedoeling om risicoleerlingen op te sporen en de werking van de diensten voor spijbelpreventie en leerlingenbegeleiding te verbeteren.

Dat alles mag uiteraard geen afbreuk doen aan het beleid ter zake van de beide gemeenschappen. Daarom hebben we een studie besteld bij het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) van de KULeuven. Op grond daarvan willen we een gecoördineerde strategie voor de bestrijding van het schoolverzuim in Brussel uitwerken. De studie werd in nauw overleg met de Vlaamse en Franse Gemeenschap en de gemeenschapscommissies uitgevoerd. Ook alle lokale verenigingen die zich dagelijks op het terrein inzetten voor jongeren met problemen, werden erbij betrokken.

Het eindverslag van de studie, dat honderden bladzijden telt, is binnenkort beschikbaar in het Nederlands en het Frans. Het zal dan meteen openbaar gemaakt worden. De samenvatting van de aanbevelingen is inmiddels al klaar en kan aan het parlement worden bezorgd.

Wat zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de studie? 45% van de leerplichtige jongeren die in Brussel wonen of er naar school gaan, loopt het risico om te spijbelen. Bovendien verlaat 15 tot 20% van de jongeren de middelbare school zonder diploma. Spijbelen en voortijdig van school gaan kunnen leiden tot sociale problemen, crimineel gedrag en moeilijkheden om werk te vinden.

[233]

De auteurs van de studie stellen vast dat alle regeringen van schoolverzuim een beleidsprioriteit hebben gemaakt. De instrumenten die de gewesten, gemeenschappen en plaatselijke overheden gebruiken ter bestrijding van het fenomeen, zijn over het algemeen degelijk en doeltreffend. De instrumenten die in Brussel worden ingezet, zijn echter niet op elkaar afgestemd. Daarbij komt nog dat de respectieve overheden elk hun eigen indicatoren voor de uitvoering en de follow-up ontwikkelden.

Er bestaan nog geen gemeenschappelijke definities, statistieken en indicatoren op basis waarvan we de initiatieven globaal kunnen meten en volgen, laat staan evalueren. Daarom bevelen de auteurs aan om een algemene, gecoördineerde en gedeelde strategie voor de bestrijding van het schoolverzuim in Brussel uit te werken. Op basis daarvan kunnen de initiatieven op elkaar worden afgestemd en kunnen alle actoren worden ingeschakeld in een samenhangend systeem. Om een dergelijke strategie te kunnen uitwerken, hebben we echter gemeenschappelijke definities en indicatoren nodig.

Voorts omvat de studie de uitwerking van een gemeenschappelijk theoretisch kader. Dat kader biedt enerzijds een overzicht van de factoren die het risico van schoolverzuim doen toenemen en onderscheidt anderzijds vier soorten maatregelen: identificatie, preventie, ingrijpen en compensatie.

De auteurs van de studie concluderen dat de meest doeltreffende manier om schoolverzuim te bestrijden erin bestaat om een samenhangend geheel van maatregelen te treffen die gericht zijn op identificatie, preventie, ingrijpen en compensatie en die vervolgens af te stemmen op de behoeften en op de plaatselijke bevolking.

We hebben dan ook een gemeenschappelijke strategie nodig, die is opgebouwd rond voldoende maatregelen uit elke categorie. Daarbij is het belangrijk dat alle maatregelen een samenhangend geheel vormen. De strategie moet bovendien voldoende flexibel zijn, zodat ze aan de lokale behoeften en de lokale bevolking kan worden aangepast.

[235]

Op basis daarvan werden er zes algemene doelstellingen geformuleerd. Voor elke doelstelling krijgen we een overzicht van de relevante risicofactoren en maatregelen en wordt er een reeks aanbevelingen gegeven.

De auteurs benadrukken dat het nodig is om rekening te houden met de verschillen tussen de scholen, wijken en gemeenten in het gewest. Daarom sturen zij aan op een gemeenschappelijke, maar doelgerichte strategie, waarin een centrale rol is weggelegd voor de lokale instanties, de organisaties die zich inzetten voor de bestrijding van het schoolverzuim en de gemeenten.

Dit strategievoorstel zullen we nu samen met de gemeenschappen en de gemeenschapscommissies bespreken en verder uitwerken, zodat alle beleidsinitiatieven optimaal op elkaar worden afgestemd. Tot dusver heeft het plan nog geen gevolgen voor de begroting, met uitzondering van de drie gewestelijke beleidsprogramma's, die voortaan beter op elkaar zullen worden afgestemd in het kader van een driejarige programmering.

In de eerste plaats gaat het over het programma preventie schoolverzuim (PSV), dat al sinds 2000 bestaat. Het werd destijds opgezet om de groeiende jeugdcriminaliteit tijdens de schooluren te bestrijden. Nederlands- en Franstaligen van alle netten kunnen op vraag van de negentien gemeenten projectvoorstellen indienen om spijbelen te voorkomen. Het programma is opgebouwd rond twee grote pijlers, namelijk preventie vanaf het lager onderwijs, aangevuld met remediëring, en de bestrijding van geweld in het middelbaar onderwijs. De activiteiten waarvoor op grond van dit programma een subsidie wordt toegekend, vinden plaats op school. Het doel is te vermijden dat kinderen uit de school wegllopen en gaan spijbelen.

[237]

Het gaat hierbij dus niet om buitenschoolse activiteiten.

Het PSV heeft een opmerkelijke evolutie doorgemaakt: in 2000-2001 werden er 44 projecten geselecteerd en bedroeg het budget 170.000 euro. Voor 2017-2018 zijn er 417 projecten geselecteerd en bedraagt het totale budget 1.865.000 euro.

De negentien lokale preventie- en buurtplannen die het gewest financiert, bevatten een onderdeel dat gewijd is aan de preventie van schoolverzuim. Bedoeling is om programma's voor de bestrijding van spijbelen en van schoolfalen te financieren. Naast de aanpak van het schoolverzuim an sich, besteden de buurtplannen ook aandacht aan het straathoekwerk. De doelstelling is van preventieve aard en bestaat erin om te zorgen voor meer preventiewerkers op straat en dan vooral op de weg van school naar huis, een uitgelezen traject voor plegers van misdrijven, in het bijzonder diefstal en/of afpersing. Het straathoekwerk is er ook op gericht om in contact te komen met hangjongeren en hen bij te sturen.

Van de subsidies die het gewest toekent, wordt er 3,5 miljoen euro besteed aan de preventie van schoolverzuim. Dat is 17,5% van het totale bedrag dat de gemeenten ontvangen. Voor die opdrachten worden er 88 personen ingezet.

In 2017 is een nieuw initiatief opgestart om jongeren met problemen te begeleiden en te ondersteunen op school. Verenigingen worden verzocht projecten met het oog daarop in te dienen. Dat initiatief vormt een aanvulling op het PSV. We streven er twee doelstellingen mee na: het aanbod van collectieve buitenschoolse ondersteuning voor de Brusselse jongeren uitbreiden en een aangepaste schoolondersteuning aanbieden die afgestemd is op de behoeften van kansarme kinderen en jongeren.

[239]

Die lopen namelijk het grootste risico om af te haken op school. Bij de projecten die steun ontvangen, is er ook een rol weggelegd voor de ouders, voor de school waar de kinderen naartoe gaan, voor de jongeren zelf en voor de plaatselijke partners uit de educatieve, culturele, sociale of jeugdzorgsector. In totaal kregen 48 projecten steun en dit voor een bedrag van circa 500.000 euro.

Het algemene beheer van al die Brusselse programma's is in handen van de schooldienst van perspective.brussels, die daartoe samenwerkt met de gemeentelijke diensten voor de preventie van schoolverzuim, met de VGC, die de strijd tegen spijbelen regisseert aan Nederlandstalige kant, en met de lokale overlegcellen en coördinaties van de huiswerkklassen aan Franstalige kant.

De programma's voor de preventie van schoolverzuim richten zich voortaan tot alle structuren die jongeren hun leerplicht laten vervullen, zoals ook Syntra en EFP. Die vzw's bieden jaarlijks een leerovereenkomst Middenstand aan aan bijna 600 jongeren die een groot risico lopen om af te haken op school.

We willen de aanpak van het schoolverzuim tevens laten aansluiten bij ons programma voor de jongerengarantie. De jongerengarantie is een initiatief dat tot doel heeft om alle Brusselse jongeren van 14 tot 25 jaar binnen de vier maanden nadat zij hun studies beëindigd hebben, een baan, een opleiding, een leercontract of een stage aan te kunnen bieden. Het werk is immers niet gedaan wanneer de jongeren 18 jaar zijn en niet langer leerplichtig zijn.

[241]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Ahidar heeft het woord.

De heer Fouad Ahidar (sp.a).- Ik heb heel wat interessante cijfers gehoord. U geeft terecht aan dat coördinatie dé sleutel is. Vandaag wordt schoolverzuim nog altijd niet coherent en systematisch aangepakt. Ik zie dat bijvoorbeeld bij mijn kinderen. Ze gaan naar vier verschillende scholen, die allemaal een andere aanpak inzake spijbelen hanteren: de ene is te laks, de andere dan weer te streng.

Het verheugt mij dat er ook aandacht gaat naar schoolverzuim ten gevolge van pesterijen op school. De cijfers zijn daar immers dramatisch: 20% van de kinderen wordt gepest op school. Vaak willen die kinderen niet meer naar school gaan. Sommigen denken zelfs dat er geen andere oplossing meer is dan zelfmoord te plegen. We moeten absoluut vermijden dat het ooit zo ver komt.

Ik hoop dat er later nog een groot debat komt nadat we de cijfers en het definitieve plan hebben ontvangen.

- *Het incident is gesloten.*

[245]

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ANNEMIE MAES

AAN DE HEER RUDI VERVOORT, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

betreffende "de Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen".

[247]

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Annemie Maes (Groen).- Brussel Preventie en Veiligheid (BPV) werkt aan de oprichting van de Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen (GSV), een vakschool voor veiligheidsberoepen. Die zou de huidige scholen voor veiligheidsberoepen, namelijk de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool (GIP), het Instituut voor de Opleiding in de Dringende Medische Hulpverlening (IODMH), de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB) en de Brandweerschool verenigen, naar het voorbeeld van campus Vesta in Antwerpen. Deze campus voor veiligheidsberoepen zou schaalvoordelen opleveren en de uitstraling van de veiligheidsberoepen moeten verbeteren. Het is een belangrijk project voor het gewest.

Alle Belgische provincies hebben een eigen politieschool. De GSV, waarin de politieschool wordt opgenomen, zou dus een meerwaarde kunnen bieden, op voorwaarde dat de doelstellingen duidelijk zijn en er een transparante technische en financiële aanpak wordt gehanteerd.

Eind 2016 keurde de regering een stappenplan goed voor de oprichting van de GSV. Brussel Preventie en Veiligheid (BPV) moet het concept en de opdrachten voor een geïntegreerde school uitwerken. Daarvoor werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de directies van de vier betrokken scholen. Zij werken nauw samen met de kabinetten.

Eind 2017 raakte bekend dat er een terrein van 2,3 hectare in Evere beschikbaar was, namelijk Blue Star. De stad Brussel keurde een financieel plan goed en stelde een bestek op voor de renovatie van de gebouwen. De verbouwing zal in twee fasen verlopen. In de eerste fase krijgt een aantal gebouwen een nieuwe inrichting, zodat de politieschool en andere scholen er voorlopig terecht kunnen. De kosten daarvan zouden naar schatting 1,8 miljoen euro bedragen. De tweede fase is ingrijpender en moet een volledig nieuwe campus opleveren. Daarvoor werd 25 miljoen euro begroot.

[251]

De regering heeft beslist om de nieuwe organisatie te ontwikkelen rond de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool (GIP). Op termijn zou er een volledig nieuwe organisatie opgericht worden. Het advocatenkantoor van Marc Uyttendaele heeft de opdracht binnengehaald om een juridische structuur uit te tekenen, maar naar verluidt zou die nieuwe structuur pas in de loop van 2019 rond zijn.

Een van de oorspronkelijke drijfveren om een Brusselse veiligheidscampus op te richten, is een betere afstemming en een hervorming van het opleidingsaanbod. Het huidige aanbod is daar wel mee gebaat. Zo moet er meer aandacht gaan naar lessen over diversiteit en de Brusselse realiteit. Tegelijkertijd zijn de politiezones en de politieschool in een soort van concurrentieslag verwickeld, omdat de zones zelf vaak opleidingen organiseren. De opleidingen in de politieschool moeten dan ook zo interessant en aantrekkelijk mogelijk worden, zodat de inspecteurs uit eigen beweging komen.

Het gewest was altijd al de belangrijkste financier van de GIP, en sinds kort betaalt het zelfs alle kosten. Wordt het werkingsbudget behouden? Momenteel heeft de GIP zes Franstalige klassen en één Nederlandstalige klas van vijftien leerlingen. Blijft dat zo?

De scholen hebben voldoende ruimte nodig. Er wordt nu voorzien in 9.500 m² binnenruimte en 2.500 m² buitenruimte. Hoeveel ruimte hebben de scholen gevraagd? Werd hun verzoek ingewilligd? Waar kunnen de scholen terecht voor specifieke behoeften, zoals schietbanen en oefenterreinen?

Wordt een vernieuwing van het opleidingsaanbod overwogen? We hebben vernomen dat er een directeur voor de opleidingen in dienst zal worden genomen. Klopt dat? Op welke manier zal een nieuw opleidingsaanbod worden uitgetekend? Alles wat met diversiteit en de Brusselse realiteit te maken heeft, ligt mij na aan het hart. Die bekommernis delen we alvast. Ik hoop dan ook dat zo veel mogelijk Brusselaars naar de opleiding zullen worden doorverwezen.

[255]

Wat gebeurt er met het gebouw van de GIP? De gemeente Evere zou er een middelbare school in willen onderbrengen. Wat is de stand van zaken en de timing van dat project?

Schoolgebouwen zijn vrijgesteld van onroerende voorheffing. Geldt dat ook voor de nieuwe veiligheids-campus?

Op de laatste algemene vergadering van de GIP heeft een groot aantal burgemeesters zich onthouden bij de goedkeuring van de rekeningen van 2017 en de begroting voor 2018, omdat de bedrijfsrevisor kritiek had op de financiële constructie. Het is immers de bedoeling om de vzw van de politieschool te gebruiken als financieel vehikel om de Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen op te richten. Welke lessen trekt u hieruit? Laat u deze twijfelachtige, ondoorzichtige constructie voortbestaan? Zult u echt wachten tot de nieuwe structuur in 2019 wordt opgericht?

[257]

Mevrouw de voorzitter.- De heer Vervoort heeft het woord.

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Het project voor de Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen is een van de prioriteiten van deze regeerperiode. Bij de uitoefening van de nieuwe bevoegdheden inzake veiligheid wil ik de basis leggen voor een globaal gewestelijk veiligheidsbeleid. Dat gaat van een opleiding in een geïntegreerde school tot het verschaffen van performante tools om zowel routine- als crisissituaties aan te pakken, via de uitbouw van een communicatie- en crisiscentrum.

De Brusselse regering kende op 7 december 2017 een subsidie van 8 miljoen euro toe aan de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool (GIP) voor de financiering van de werking van de GIP en voor de financiering van de investeringskosten voor de oprichting van de Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen en voor de opleidingen die aansluiten bij het Globaal Veiligheids- en Preventieplan (GVPP). De federale minister van Binnenlandse Zaken bepaalt de quota van het aantal klassen.

Los daarvan wil ik meer gewicht geven aan de specifieke Brusselse aanwervingsbehoeften. Ik wil de basisopleiding toespitsen op de Brusselse behoeften en dus sterker investeren in voortgezette en functionele vormen.

Voor de GIP houdt dat een fundamentele koerswijziging in. Dit moet de hoofdopdracht worden van de school, die zal uitgroeien tot een politieschool waar opleidingen gegeven worden die aansluiten bij de Brusselse realiteit. Op die manier worden de territoriale verankering en het buurtwerk versterkt.

[259]

De plannen vereisen een gebouwenoppervlakte van 7.700 m². Aan die vraag kan de nieuwe infrastructuur volledig voldoen, zelfs in de eerste renovatiefase van het Blue Starcomplex. De infrastructuur van de brandoefening- en schietstand zal pas beschikbaar worden na fase 2, met name de nieuwbouw. Er wordt

momenteel gezocht naar bijkomende terreinen voor de specifieke beroepsoefeningen, omdat de 2,5 ha van het Blue Star-complex niet volstaan.

Het eerste gewestelijke opleidingsplan dat aansluit bij het GVPP, wordt eerstdaags aan de regering voorgelegd. Volgens de elementaire methodologische beginselen is het plan uitgewerkt in nauwe samenwerking met de vormings- en onderwijsoperatoren om de bestaande behoeften te bepalen. Het moet de strategische pijler van het GVPP omzetten in een opleidingsaanbod.

De functie van directeur van de GIP is inderdaad vacant verklaard, met het oog op de vervanging van de huidige directeur, die met pensioen gaat op het einde van dit jaar.

De GIP is huurder van de huidige infrastructuur. De modaliteiten verbonden aan de beëindiging van de huur zullen worden uitgevoerd volgens de huurovereenkomst die eind 2019 afloopt. Dat moet volstaan als termijn om de GIP te verhuizen naar het Blue Star-complex.

De beslissing van de Brusselse regering om de GIP te gebruiken als financieel vehikel zolang er geen statuten zijn voor de nieuwe Gewestelijke School voor Veiligheidsberoepen, was de meest aangewezen keuze met het oog op behoorlijk bestuur en de meest relevante voor de start van dit project, waar alle betrokkenen zo naar uitkijken.

[261]

Uit deze uiteenzetting blijkt duidelijk dat de GIP als eerste kan genieten van de nieuwe installaties die het gewest heeft verworven. Voor een totale transparantie worden de specifieke uitgaven voor de school voor veiligheidsberoepen uitdrukkelijk geïdentificeerd in de boekhouding van de GIP. Die rekeningen zijn overigens zonder enig voorbehoud goedgekeurd door de bedrijfsrevisor. Het is dan ook misplaatst om die opzet als vaag voor te stellen, terwijl het gewest toch de enige subsidiërende overheid is, zowel voor de GIP als voor de beroepenschool. Het was dus een zeer abstracte discussie, die over louter gewestelijke middelen ging. Het is natuurlijk altijd gemakkelijker om het geld van anderen te besteden. Ik zal mij onthouden van commentaar over uw overwegingen ter zake.

Dit schoolproject ligt mij bijzonder nauw aan het hart, omdat het gedurende tientallen jaren het veiligheidslandschap in het Brussels Gewest zal structureren. Die oplossing op lange termijn past volledig in de ambitie van mijn regering om haar bevoegdheden ten volle op te nemen en daarbij een plaats voor te behouden voor alle spelers van de veiligheidsketen, met een onmiskenbare Brusselse verankering.

[263]

Mevrouw de voorzitter.- Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Annemie Maes (Groen).- Begrijp mij niet verkeerd, ik steun de visie om een betere school op te richten, om voortgezette opleidingen te organiseren en om meer Brusselaars aan te trekken voor die opleidingen.

Wij verschillen van mening over de aanpak. Volgens u was het het meest aangewezen om via de GIP te werken. Dat is volgens mij niet zo. Het is de bedoeling om zo transparant mogelijk te werken en controle toe te laten. Als er vragen zijn, is enige zelfkritiek op zijn plaats.

In principe zal de nieuwe structuur in 2019 alles overnemen en van zodra de nieuwe vzw is opgericht, zal de nieuwe financiering in voege treden. Dan zal er ook een volledige controle mogelijk zijn.

De 2.500 m² buitenruimte zouden niet volstaan, zegt u, en dus zoekt u naar extra oefenterreinen. In uw zoektocht moet u proberen te vermijden om die terreinen over het hele gewest te verspreiden, want dat creëert alleen maar mobiliteitsproblemen.

- *Het incident is gesloten.*